

Monumentnummer*: 512873

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 13 juli 1999
Kadaster deel/nr 82724/40

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Kollum	Noardeast-Fryslân	Fryslân

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Kollum	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Kollum	D			2985

Omschrijving**

Inleiding

Het voormalig POSTKANTOOR met directeurswoning dateert van 1888. De gemeente Kollumerland besloot indertijd, na rijkstoestemming te hebben gekregen voor de vestiging van een postkantoor, de bouw daarvan zelf ter hand te nemen en het pand vervolgens te verhuren aan het Rijk. Vandaar dat in Kollum een van de weinige postkantoren van na 1883 staat dat niet door de rijksbouwmeester van Noord-Nederland, C.H. Peters, is ontworpen. Waarschijnlijk is het ontwerp, dat eenvoudige elementen in Neo-Renaissancetrant bevat, van de hand van H.A. Zondag, destijds de gemeente-architect; aannemer was I.R. Dijkstra. Het pand is georiënteerd op het zuiden en staat op de hoek met het Rechthuisplein dichtbij de Trekvaart. In 1908 is het pand verbouwd onder leiding van C.H. Peters, waarbij de indeling van de westgevel is gewijzigd. Waarschijnlijk is toen een aanbouw toegevoegd. Het exterieur is vrij gaaf; de raamblinden zijn verwijderd, evenals het gietijzeren hek langs het voorerf. Ook is op de dakkapel aan de voorzijde een gebroken fronton met piron verwijderd. Inwendig is het pand tot in de jaren zestig gewijzigd, waarbij wel de originele loketten werden gehandhaafd. Een garage van latere datum heeft geen functionele relatie met het postkantoor en valt buiten de bescherming van rijkswege evenals een trafohuisje van het PEB.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het voormalige postkantoor is in twee bouwlagen op een vrijwel vierkante plattegrond opgetrokken in bruine baksteen op een smalle gepleisterde plint. Het staat onder een afgeknot schilddak, gedekt met zwart geglazuurde daktegels. In het linker, iets uitspringende deel van het zuidelijke dakschild, staat een houten dakkapel met geprofileerde gootlijst onder plat dak. Aan weerszijden van het vierruits venster zitten klauwstukken met voluten. Onder de geprofileerde daklijst van het schilddak een iets geprofileerde fries. De negenruits schuifvensters in voor-, achter- en rechterzijgevel en de deuren staan onder segmentboogvormige strekken met een natuurstenen sluitsteen; in de boogtrommels metselwerk in keperverband, met bruine en gele baksteen. Een geprofileerde cordonlijst scheidt de twee bouwlagen. In de voorgevel bevindt zich in het linker uitspringende deel de dubbele houten paneelvoor deur en tussen het tweede en derde venster de originele gietijzeren brievenbus. In de rechterzijgevel is uiterst rechts een eenvoudige houten deur met bovenlicht. In de achtergevel zijn twee vernieuwde deuren. De linker zijgevel bevat twee negenruits vensters, een vierruits deur en enkele halfronde vensters. Aan het achterste deel van deze gevel is een aanbouw onder plat dak: vensters en aanbouw zijn waarschijnlijk in 1908 aangebracht. Het INTERIEUR: inwendig zijn alleen de originele houten loketten met geprofileerde lijsten en een decoratieve bovenrand van monumentale waarde. Ook zijn nog enkele paneeldeuren aanwezig. De indeling van de verdieping is origineel, die van de begane grond gewijzigd.

Waardering

Het voormalig postkantoor te Kollum uit 1888 is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als een van de zeldzame voorbeelden van een postkantoor van na 1883 dat niet in de stijl van de zogenaamde postkantoren-gotiek van C.H. Peters is gebouwd;
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur;
- vanwege de aanwezigheid van de originele loketten in het interieur;
- vanwege de eenvoudige, maar consequente aan de Neo-Renaissance verwante ornamentiek.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Overheidsgebouw

Functie

Direkteurswoning

Postkantoor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument